

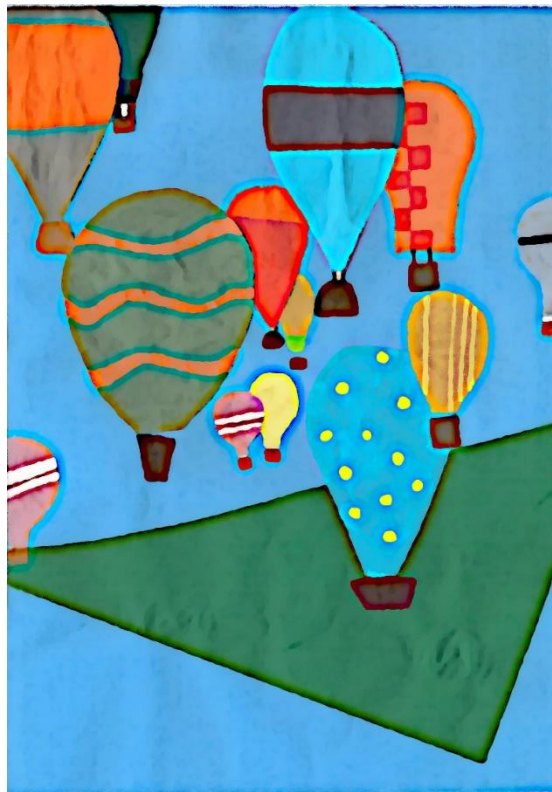
Osnovna šola III
Murska Sobota
Trstenjakova ulica 73
9000 Murska Sobota
T 02 522 34 40
E o-3.ms@guest.arnes.si

TURIZMU POMAGA LASTNA GLAVA

"Balonarski spektakel"

Projektna naloga

Osnovna šola III Murska Sobota

Zoja Čerpnjak, 7.a

Jerca Recek, 7.a

Vesna Stropnik, 7.a

Liana Lucu, 7.a

Stella Kovač, 7.a

Tia Lülük, 7.a

Zana Zrim, 7.b

Maja Šeruga, 7.b

Mentorica: Urška Černi

Murska Sobota, februar 2023

Kazalo

I.UVOD.....	1
II. ORGANIZACIJA.....	2
1. Kraj in čas izvedbe.....	3
2. Udeleženci dogodka.....	3
3. Prijava udeležencev na dogodek.....	3
4. Prihod in parkiranje.....	4
5. Sodelujoči partnerji.....	5
6. Rdeča nit dogodka: balonarstvo.....	7
7. Spremljajoče aktivnosti.....	9
8. Spremljajoča kulinarična ponudba na dogodku.....	12
9. Priporočena oprema udeležencev.....	13
II.TRŽENJE.....	14
IV. FINANČNI NAČRT.....	15
V. PROGRAM.....	16
VI. ZAKLJUČEK.....	18
VII. VIRI IN LITERATURA.....	19
PRILOGA 1.....	20
PRILOGA 2.....	22
PRILOGA 3.....	24
PRILOGA 4.....	25
PRILOGA 5.....	26
PRILOGA 6.....	28
VIII. POVZETEK.....	29

I. UVOD

Vsakomur, ki ima vsaj malo občutka za lepo, se bo pogled zagotovo ustavil ob razgledu na murskosoboško modro nebo, polno živo pisanih balonov, ki preletavajo našo prekmursko ravnico. Tudi me, mlade ustvarjalke turističnega raziskovalnega dela iz Osnovne šole III Murska Sobota, smo bile v preteklem septembru deležne spektakla, ko smo vsakodnevno spremljale polete svetovnega prvenstva v balonarstvu. Slednje je potekalo od 16. do 23. septembra 2022 v naši občini, na letališču Murska Sobota, ki je v neposredni bližini naše šole. Za pravi spektakel je poskrbelo 105 tekmovalnih ekip, iz 33 držav, med njimi tri iz Slovenije ter 40 fiesta balonov. Navdušene nad videnim smo našle izziv za naš turistični izdelek, ki ga predstavljamo v tej nalogi. Krovni naslov letošnje turistične naloge nas je zelo pritegnil, saj menimo, da je šport in z njim tesno povezan zeleni turizem odlična priložnost za razvoj naše občine.

Vsebino za letošnjo projektno nalogo smo izbrale na podlagi aktualne ponudbe - doživetja balonarskega spektakla. Junija 2023 bo v naši občini namreč potekalo državno prvenstvo v balonarstvu. Turisti, ki so si lani septembra ogledali to športno tekmovanje, pa naj je bilo to skozi okna avtomobila na avtocesti, na samem prizorišču prvenstva, ali zgolj na svojih poteh po naši občini, so bili več kot navdušeni nad doživetjem. Zato smo se odločile, da bomo v sodelovanju z organizatorjem letošnjega prvenstva to športno doživetje v polni meri ponujale mladim, katerim želimo približati balonarstvo kot atraktivni šport in z njim povezan zeleni turizem. Za ta zeleni šport je glede na vse, kar ponuja, premalo zanimanja. Udeležencem dogodka bomo omogočile ogled poletov ter športno-rekreativno in kulinarično doživetje v enem.

Spodbudne besede organizatorja prvenstva Matjaža Pavlinjeka, ki ni samo direktor uspešnega podjetja ROTO, ampak je gonilna sila balonarske srenje v Sloveniji in svetu ter njegova pripravljenost na povezovanje in sodelovanje z nami, so bile potrebna motivacija za snovanje turističnega izdelka. Edinstveno doživetje z baloni bomo izpeljale junija 2023. Pri izpeljavi dogodka nam bo pomagala Mestna občina Murska Sobota, Aeroklub Murska Sobota, Zavod za kulturo, turizem in šport Murska Sobota in TIC Expano. Na pomoč nam bodo priskočili še posamezni učitelji naše šole, povezani v okviru Razširjenega programa šole kot mentorji učencev in kot vodje posameznih dejavnosti. Prepričane smo, da bomo z organizacijo načrtovanega dogodka pridobile veliko znanja in spretnosti ter vplivale na prepoznavnost naše šole in občine ter tako svoje izdelke tržile še uspešneje.

Naša želja je, da bi dogodek postal stalnica na državnem prvenstvu v balonarstvu, ki bi mladim iz različnih koncev Slovenije omogočal »doživeti Prekmurje« in vzljubiti zeleni šport. Morda bo prav zaradi tega doživetja vsaka njihova, četudi enourna sprostitev v neokrnjeni naravi, nekaj posebnega.

II. ORGANIZACIJA

Najprej smo se pozanimale o ustrezni in primerni organizaciji tovrstnega dogodka. Pri organizaciji javnega dogodka je nujno upoštevati in ustrezno razdeliti organizacijske naloge. O njih smo vnaprej razmišljale in se v ta namen povezale z organizacijami v lokalni skupnosti. Ocenjujemo, da so se v letošnjem šolskem letu, ko smo se lotile projektne naloge na področju turizma, vezi naše šole z lokalno skupnostjo in društvi ter okoliškimi podjetji dodatno okrepile.

Pri organizaciji turističnega dogodka smo se povezale z glavnim organizatorjem preteklega svetovnega prvenstva in prihajajočega državnega prvenstva v balonarstvu, z Matjažem Pavlinjekom, ki je kot polnoletna oseba kompetenten za pridobitev potrebnih dovoljenj in soglasij za izvedbo našega dogodka.

Postopale smo po naslednjih korakih:

- izbira ideje za izvedbo dogodka,
- določitev kraja in časa dogodka (v sodelovanju z organizatorji državnega prvenstva v balonarstvu),
- vzpostavitev stika z lokalno skupnostjo (Mestna občina Murska Sobota), društvi (PGD Murska Sobota in Rakičan) in drugimi institucijami in javnimi zavodi v občini (Zavod za kulturo, turizem in šport Murska Sobota in Regijski TIC Expano ter Aeroklub Murska Sobota),
- dogovor o rabi prostora in morebitnem minimalnem poseganju v naravo (dovoljenje Aerokluba Murska Sobota in Expana Murska Sobota),
- določitev transportne poti za interventna vozila (kraj dogodka je dostopen za interventna vozila),
- določitev vodij dogodka (polnoletna oseba: v našem primeru mentorica, ki skrbi za prijavo udeležencev in uspešno izvedbo dogodka),
- seznanitev prijavljenih udeležencev s potekom dogodka in potrebni ustrezni opremi,
- seznanitev s pravili varnega gibanja na samem letališču in na pohodu,
- skrb za pijačo in hrano udeležencev (v sodelovanju z organizatorjem: za kosilo in malico bi poskrbela naša šola; na stojnicah bi učenci ponujali še limonado, vodo in pripravljeno pecivo: skupina Lonček kuhaj iz OŠ III Murska Sobota) ter
- prijava dogodka na pristojni upravni enoti (prijavo opravi vodja dogodka).

1. Kraj in čas izvedbe

Ker smo se pri ideji za izvedbo dogodka najprej obrnile na organizatorja državnega prvenstva v balonarskih poletih, ki je bil navdušen nad našo idejo, da balonarstvo, šport in zeleni turizem približamo čim večjemu krogu mladih, pri pridobitvi dovoljenja za izvedbo našega dogodka nismo imele težav. **Dogodek bomo izvedli junija, v času odprtega državnega prvenstva v letenju s toplozračnimi baloni. Potekal bo v enem izmed tekmovalnih dni, med 22. in 25. junijem 2023 (po dogovoru z organizatorjem), med 8. in 15. uro, na letališču Murska Sobota in v okolici.**¹

2. Udeleženci dogodka

Na dogodek bomo povabile učence petih osnovnih šol z njihovimi mentorji, iz različnih regij Slovenije. Gre za šole, ki so skupaj z našo šolo vključene v poskus Razširjenega programa šole. Vsem 45 šolam, ki poleg naše sodelujejo v poskusu, bomo poslale vabilo. Šole, ki se bodo prve prijavile, bodo letos tiste, ki bodo povabljene. Ker si želimo, da bi tovrsten dogodek postal stalnica, bomo lahko tako udeležbo omogočile mladim iz drugih šol širom Slovenije. Na samo prizorišče dogodka bodo učenci v spremstvu svojih vodij Razširjenega programa prispeli z lastnim organiziranim prevozom (strošek posamične šole, kot smo predvidile v finančnem načrtu).

3. Prijava udeležencev na dogodek

Da bomo lahko zagotovile vse, kar je potrebno za nemoten potek dogodka, smo se odločile za predhodno prijavo udeležencev. Število udeležencev smo omejile na 45 gostov. Vsaki od petih prijavljenih šol bomo poslale vabilo za udeležbo sedmih učencev in dveh spremljevalcev. Tako bomo lahko vsem udeležencem dogodka zagotovile zeleni turizem v pravem pomenu besede in se izognile masovnemu turizmu.

Udeleženci se bodo lahko prijavi vodstvu naše šole osebno, na srečanjih poskusa Razširjenega programa, preko elektronske prijave, ki bo objavljena na internetni strani naše šole ali na telefonsko številko (02) 522 34 40 ob delavnikih, med 9. in 14. uro. V prijavi je potrebno navesti imena in priimke učencev in spremljevalcev, kontakt in starost udeležencev ter morebitne posebnosti. Zaradi lažje organizacije je prijavo potrebno oddati najkasneje 14 dni pred dogodkom. Po prijavi bodo šole po e-pošti prejele podrobnejša navodila in seznam potrebne opreme (priloga 3). Dogodek bomo v prilagojeni izvedbi izpeljale tudi v primeru slabše vremenske napovedi, v primeru preložitve pa bo za udeležence potrebna potrditev že oddane prijave. Če že prijavljeni

---

¹ <https://www.google.com/search?client=firefox-b-d&q=letali%C5%A1%C4%8De+murska+sobota>, pridobljeno dne: 5. 1. 2023.

udeleženci ne bodo potrdili svojega prihoda, se šteje, da od prijave odstopajo in bomo povabile drugo šolo.

4. Prihod in parkiranje

Zbiranje bo od 7.45 do 8.15 ure. Za udeležence bo parkirni prostor pripravljen, varovan in rezerviran (Prostovoljna gasilska društva MOMS: PGD Murska Sobota in Rakičan), saj bo ob spremljajočem prvenstvu to urejeno s strani organizatorja. Naši mentorici in vodstvo šole bodo udeležence sprejeli. Na seznamu se bo preverilo število prijavljenih. Po uvodnem pozdravu organizatorja prvenstva in naše ravnateljice ge. Sonje Čerpnjak bodo udeležencem svojo dejavnost in športno ter turistično ponudbo na kratko predstavili člani Aerokluba Murska Sobota. V skupnem uvodnem delu bodo nato udeleženci prisluhnili predstavitvi poteka dneva in si ogledali animirani film o zgodovini balonarstva v Prekmurju, ki smo ga naredile učenke (priloga USB-ključ z video vsebino). Pri izdelavi filma nam je pomagala učiteljica likovne umetnosti, ki nas je naučila postopka izdelave in nas skupaj z mentorico Urško usmerjala pri izdelavi (sliki spodaj). Za animacijo smo najprej izdelale skico na podlagi pridobljene literature. Slikarsko in v kolažu smo kreativno poustvarile osebe in prostor. Vsak delček animacije smo fotografirale in fotografije prenesle v program Stop Motion Studio. Z uporabo programov GIMP, OBS Studio in OpenShot Video Editor je nastal končni izdelek: animirani film o zgodovini balonarstva v Pomurju.

V nadaljevanju bo sledil ogled balonarskega tekmovanja: prihod balonarjev na cilj, vodeni pohod do Expana in doživetje le-tega, kosilo in spremljajoče športne dejavnosti ob kulinarčni ponudbi v izvedbi naše šole (podrobneje v časovnici v poglavju V. PROGRAM).

5. Sodelujoči partnerji

Turistični dogodek, kot smo si ga zamislili za mlade željne športa, bo v naših rokah. Zavedamo se, da mora za vodenje in organizacijo biti odgovorna polnoletna oseba. Ker smo za tesno sodelovanje pri organizaciji turističnega dogodka izbrali Balonarski klub ROTO, bo zunanji vodja dogodka predsednik kluba Matjaž Pavlinjek. Balonarski klub organizira mnoge dogodke in polete v občini Murska Sobota in širše. Med drugim je 6. 12. 2022 znova organiziral sedaj že tradicionalni enajsti Miklavžev balonarski festival, ki se ga je udeležilo deset balonov s posadkami iz Slovenije in Avstrije. Slovi pa tudi po uspešno izvedenih državnih prvenstvih in po svetovnem prvenstvu v letenju s toplozračnimi baloni (september 2022).²

Seveda bo za vodenje skrbela tudi naša mentorica. Tako bomo turistični izdelek izvedle skupaj s člani Balonarskega kluba ROTO, z Mestno občino Murska Sobota, z Zavodom za kulturo, turizem in šport Murska Sobota in Regijskim TIC Expando, s prostovoljnima gasilskima društvoma (PGD Murska Sobota in Rakičan), z Aeroklubom Murska Sobota in nenazadnje z zaposlenimi naše šole.

Pri organizaciji dogodka bomo ob pomoči glavnega organizatorja, ki ga navajamo kot prvega, sodelovali še z ostalimi navedenimi organizacijami, ki jih podrobneje predstavljamo:

Matjaž Pavlinjek

Matjaž Pavlinjek ni samo direktor uspešnega podjetja **ROTO**, ampak je gonilna sila balonarske srenje v Sloveniji in svetu. Je predsednik balonarskega kluba ROTO, eden od organizatorjev in glavni pokrovitelj svetovnega balonarskega prvenstva. G. Pavlinjek je velik ljubitelj in promotor balonarstva v Sloveniji. Pri snovanju naloge nam je pomagal s svojimi napotki (odgovoril na naš vprašalnik, ki smo mu ga poslale in je priloga 1 te naloge). Pomagal nam je vzpostaviti stik z Dejanom Buzetijem, s prekmurskim tekmovalcem v balonarstvu, ki se je udeležil preteklega svetovnega prvenstva in nam podal odgovore na naša vprašanja o balonarstvu in tekmovanjih (priloga 2). Matjaž Pavlinjek je pristal tudi na idejo o združitvi moči pri organizaciji našega dogodka, ki bo potekal v sklopu državnega prvenstva v balonarstvu, junija 2023. Vse to v želji po večji prepoznavnosti balonarstva, zelenega športa in naše občine.

Mestna občina Murska Sobota

Pri sami izvedbi dogodka nam bo s finančnega in organizacijskega vidika (sodelovanje prostovoljnih gasilskih društev pri parkiranju udeležencev in pri skrbi za varnost) v pomoč **Mestna občina Murska Sobota (dalje MOMS)**, ki dobro sodeluje z našo šolo.³ Mestna občina Murska Sobota se razprostira na 64 km² površine in šteje 18.730

²https://www.pomurec.com/vsebina/70487/FOTO_Toplozracni_baloni_poleteli_nad_Miklosovin_senjon_drzavno_prvenstvo_bo_v_Pomurju, pridobljeno dne: 7. 1. 2023.

³<https://www.murska-sobota.si/>, pridobljeno dne: 9. 1. 2023.

prebivalcev, ki živijo v mestu Murska Sobota in 11 krajevnih skupnostih. Murska Sobota je kljub mogočnim stoletnim hrastom in čudovitimi starimi zgradbami, ki pričajo o njeni bogati zgodovini, mlado in energično mesto. Hitra avtocestna povezava z osrednjo Slovenijo, rastoča industrijsko obrtna cona in uspešna podjetja, trgovska središča na obrobjih mesta, banke, zavarovalnice, razvojno-izobraževalne institucije ter nagel utrip mesta s pestro ponudbo kulturnih in družabnih dogodkov jo postavljajo ob rob primerljivim mestom širom Evrope. Pa vendar je Murska Sobota drugačna. Tukaj se ljudje še zmeraj znajo ustaviti in si vzeti čas za drobne radosti življenja. Njeni prebivalci ohranjajo gostoljubno prekmursko dušo, ki vsakemu obiskovalcu omogoča lep sprejem in prijetno počutje.⁴

Aeroklub Murska Sobota

S klubom bomo sodelovale s pomočjo organizatorja balonarskega državnega prvenstva, saj bomo zaprosile za uporabo njihovih prostorov in zelenih površin, namenjenih izvedbi dogodka: zunanje površine letališča in notranji prostori za delavnico, kosilo. Pri prihodu mladih iz različnih koncev Slovenije bodo člani kluba predstavili svojo ponudbo in dejavnosti, ki jih izvajajo že vse od leta 1946.

Do danes je klub zrasel v najbolj razpoznaven slovenski aeroklub, s širokim spektrom dejavnosti in z visokim nivojem storitev. Aeroklub Murska Sobota ponuja posebna doživetja v zraku, saj omogoča polet nad prekmursko ravnico, gozdovi in vinorodnimi griči z motornim ali jadralnim letalom. Skrbijo za promocijo zelenega športa in pogled na idilično pokrajino ob reki Muri iz zraka, kar je nekaj posebnega. Posebna so tudi doživetja na letališču, saj slednje ponuja prostor za letala različnih velikosti v hangarjih, ki si jih lahko ogledamo od blizu, prostor za piknik in prenočišča v vikendu na letališču. Za ljubitelje letalskega športa so na letališču v Murski Soboti možni tečaji letenja z jadralnimi, s športnimi ali z motornimi letali, z ULN-plovili in tečaji padalstva. Za ogled letal od daleč, v različnih konstelacijah v zraku, pa organizirajo vsakoletni Aeromiting ali različna tekmovanja v letenju.⁵ Menimo, da bi udeležence našega dogodka njihova predstavitev navdušila in večkrat pripeljala v naše kraje.

Zavod za kulturo, turizem in šport Murska Sobota (ZKTSMS)

Pri organizaciji pohoda udeležencev do bližnjega centra zelenega športa in rekreacije – Expano Murska Sobota ter vodnega doživetja na prostem ob soboškem jezeru nam bo pomagal **Zavod za kulturo, turizem in šport Murska Sobota (dalje ZKTSMS)**. Zavod skrbi za prisotnost kakovostnih vsebin na področju kulture, turizma in športa v naši občini. Odgovoren je za utrip mesta s festivali, z dogodki, s sejmi itd. ter tudi za **Regijski TIC v Expanu**, ki je gospodarsko in turistično vozlišče naše občine.⁶ S pohodom udeležencev do Expana, ki je v neposredni bližini naše šole ter letališča na drugi strani in na katerem bo potekal naš dogodek, želimo mladim približati prenekatero ponudbo zelenega turizma in športnega udejstvovanja, ki ga omogoča. Spodbuditi jih želimo, da bi se sem še ponovno vrnili v spremstvu svojih staršev, prijateljev, šole in sošolcev.

⁴ <https://www.facebook.com/sobotakotsijozelimo/>, pridobljeno dne: 10. 1. 2023

⁵ <https://www.aeroklub-ms.si/aeroklub2>, pridobljeno dne: 9. 1. 2023.

⁶ <https://www.visitmurskasobota.si/o-nas/>, pridobljeno dne: 9. 1. 2023.

6. Rdeča nit dogodka: balonarstvo

Rdeča nit našega turističnega dogodka bo povezovala tri pomembne dejavnike: balonarstvo kot šport, ki je atraktiven, poseben in navdušujoč zaradi svoje »nedostopnosti oz. nevsakdanjosti«, pogled na prekmursko ravnico skozi pohod, na katerem bodo udeleženci deležni lepote naše neokrnjene narave in njenega bogastva, z vodenim ogledom centra zelenega športa v Expanu in seveda zeleni turizem, ki se nam ponuja v vseh pogledih (okoljski, družbeni, gospodarski in podnebni).

Udeleženci našega dogodka bodo balonarstvo doživeli v več pogledih:

- v uvodu jim bomo predstavili krajšo zgodovino balonarstva,
- ogledali si bodo balonarski spektakel: pristajanje balonov po jutranjem poletu državnega prvenstva,
- na športnem poligonu se bodo pomerili v športnih igrah z baloni,
- imeli bodo možnost spoznati zdaj že upokojenega balonarja, lani še tekmovalca svetovnega prvenstva v balonarstvu 2022, g. Dejana Buzetija; z njim se bodo na delavnici lahko pogovorili o opremi balona in balonarja ter se seznanili s psihološko pripravo na polet,⁷
- za spomin si bodo lahko v modelarski delavnici ekipe izdelale balon – naš tržni izdelek; izdelovali ga bodo pod vodstvom našega učitelja tehnike in tehnologije, z njim smo dekleta in učenci dejavnosti Razširjenega programa – Konstruktorstvo pri načrtovanju naloge izdelali prototip takšnega balona, poslikali in posneli izdelavo ter za lažje delo navodila za udeležence še zapisali (Priloga USB-posnetek izdelave v sodelovanju z mladimi konstruktorji in priloga št. 5: tehnološki list z zapisanim postopkom izdelave ter fotografije).

Mladim obiskovalcem bomo v uvodnem skupnem delu z animiranim filmom predstavili zgodovinski dogodek, ki se navezuje na zasilni pristanek z balonom v Ženavljah. Povzemamo kratko vsebino filma v obliki zgodovinskega poročila.

18. avgusta 1934 sta belgijska raziskovalca pristala v gorički vasi Ženavlje. Nekateri izmed prebivalcev, ki so balon opazovali že pred 40 leti, ko je na večji višini preletel njihovo vasico, so bili presenečeni, a so raziskovalcema pomagali pri pristanku. V balonu sta bila stratosferska letalca, profesor Max Cosyns in njegov asistent Nere van Elst, ki sta tisto jutro vzletela z letališča Hour-Havenne v Belgiji, dosegla višino 16.000 metrov in po 14 urah letenja pristala v Ženavljah. Neugoden veter ju je odnesel iz Avstrije, ki je bila njun cilj, v Ženavlje, kjer sta pristala na zemljiščih kmetovalcev Duh in Gomboc. Balonarja sta bila lepo sprejeta, kar dokazuje tudi kolajna belgijskega kralja Leopolda, ki jo je podelil šolskemu upravitelju Škergetu, pri katerem sta prespala. V

---

⁷ Dejan Buzeti nam je s svojimi odgovori na naša vprašanja zelo pomagal pri snovanju naloge in zbiranju idej.

naslednjih dneh je bilo tako Prekmurje z balonom vred predmet poročil časopisov in radijskih postaj po svetu. Pokrajina ob Muri in s tem tudi Ženavlje sta postala znana širom Evrope. Vsa tuja novinarska peresa so Prekmurje natančno opisovala. Novinar Jutra iz Ljubljane je zapisal: *"Ni Sibirija, je pokrajina prijaznih domačinov, katerih se bosta letalca še dolgo spominjala."* Ta dogodek je postal prava senzacija, saj se je poleg različnih poročevalcev nagrmadilo tu do 6.000 ljudi. Letalca sta se po dogodku odpravila v Ljubljano, od tam pa s trimotornim letalom na letališče v Zagreb, kjer jima je bilo izročeno odlikovanje kralja Aleksandra. Navzoč je bil tudi prof. Vilko Novak, ki je letalcema v imenu mlade inteligence iz Slovenske krajine izročil nov zemljevid Slovenske krajine in dr. Slavičevo knjigo Prekmurje iz leta 1919. Od tu sta pot nadaljevala na Dunaj. 18. avgust je postal občinski praznik, postavili so tudi spominsko obeležje. Dogodek je med prebivalstvom ostal živ desetletja in se je s pripovedovanjem prenašal iz roda v rod. O njem je pisal tudi pisatelj Milan Vincetič v knjigi *Nebo nad Ženavljami*. Knjiga je bila tudi osnova, po kateri je nastal scenarij za istoimenski dokumentarni film.⁸ Vsebino tega zgodovinskega zapisa smo preoblikovali v literarno zgodbo, ki je priloga 4 te naloge.

Udeležencem bomo v nadaljevanju na kratko predstavile balonarstvo, njegovo zgodovino na slovenskih tleh in način tekmovanja, ki ga bodo lahko v živo spremljali na letališču. Krajša predstavitev bo uvod v ogled pristanka tekmovalcev v poletu z baloni. Ob spremljanju komentatorja bodo mladi udeleženci doživeli atraktivnost tega športa.

Letenje s toplozračnimi baloni je atraktivna, izjemno specifična in zahtevna tekmovalna športna disciplina, ki je tudi prava paša za oči. V Sloveniji je priljubljena in ima dolgoletno tradicijo. Prvi Slovenec, ki je imel na Dunaju leta 1784 priložnost videti balon in je v svojih delih pisal o poletih, je bil slavni matematik Jurij Vega. Začetki sodobnega balonarstva v Sloveniji segajo v leto 1978, ko je poletel prvi balon in v košari ponesel v nebo Slavka Šorna. Slovenija ima danes kar nekaj odličnih pilotov toplozračnih balonov, ki dosegajo izjemne rezultate na domačih in mednarodnih tekmovanjih, tudi v prvi kategoriji dogodkov FAI – Svetovne letalske zveze. Prekmurska ravnica je idealna za letenje z baloni zaradi svojih geografskih značilnosti, primernih temperatur in vetrov. Balonarska tekmovanja potekajo več dni skupaj. Vsak dan se navadno načrtujeta dva poleta, vsak polet pa lahko vsebuje več različnih nalog, ki so opredeljene pred samim začetkom, ko so znane vremenske razmere. Cilj tekmovalnih letov ni doseganje najboljšega časa, razdalje ali višine kot pri drugih športih. Tekmovanja od pilotov zahtevajo, da uporabijo svoje znanje pri upravljanju balonov nad določenim območjem. Tekmovanje je pravzaprav strateška igra, v kateri tekmovalci kombinirajo več komponent, kar zahteva precej taktičnih znanj.⁹

---

⁸https://www.pomurec.com/vsebina/25567/Balonarja_pred_80_leti_na_evropski_zemljevid_postavila_vasico_Zenavlje, pridobljeno dne: 3. 1. 2023.

⁹<https://ptujinfo.com/novica/lokalno/ne-spreglejte-ta-konec-tedna-bo-zgodovinski-za-mursko-soboto/145312>, pridobljeno dne: 4. 1. 2023.

7. Spremljajoče aktivnosti

Možnosti zelenega turizma: pohod do Expana in ogled ponudbe

Lepo ohranjena zelena narava naše dežele nam je na dosegu rok skoraj na vsakem koraku. Razgibana slovenska pokrajina je odličen poligon za aktivnosti na prostem. Pohodništvo je v Prekmurju zelo priljubljena aktivnost, saj smo na malem prostoru iz mesta Murska Sobota v nekaj minutah na pohodniški poti.¹⁰ Pogosto poti pohodnike iz vse Slovenije in tudi iz tujine vodijo na prekmursko ravnico, nad katero se vsako leto vračajo štorke iz daljnih krajev in dežel. Zeleno okolje, floro in favno panonskega sveta bodo z vsemi čuti doživeli tudi udeleženci na svojem pohodu do turistično najbolj prepoznavne točke naše občine, Expana, ki se nahaja ob neposredni bližini naše šole in letališča. Z obiskom soboškega jezera in vodeno predstavitvijo dejavnosti na prostem, ki jih organizira tamkajšnji TIC Expano, bomo udeležencem dogodka ponudili še več idej, kako se v naši občini ustaviti v naravi, se rekreirati na prostem in doživeti zeleni turizem v polnem pomenu besede. Expano stoji na obrežju turističnega, športnega in doživljajskega parka Soboško jezero. Paviljon je kot Pomurje v malem, ki ga sestavljajo štirje glavni sklopi: razstava, turistično-informacijski center s trgovinico, gostinski objekt in poslovni prostori. Razstava predstavlja regijo z različnih zornih kotov, ponuja potovanje skozi čas, razglede nad ravnico, polet nad Pomurjem, razkriva čarobnost gozda in približuje umetnost.¹¹ Udeležencem bomo omogočili predstavitev Expana s strani Zavoda za kulturo, turizem in šport Murska Sobota, s katerim se naša šola povezuje in uspešno sodeluje. Upamo, da bomo z ogledom vsebin in možnosti zelenega športa, ki jih ponuja Expano, v obiskovalcih vzbudili željo po vrnitvi s sošolci, z znanci, s prijatelji in z družinami.

Expano¹² in Ptičja opazovalnica na soboškem jezeru¹³

¹⁰ <https://www.slovenia.info/sl/>, pridobljeno dne: 10. 1. 2023.

¹¹ [Expano; Expano | Razvojni center Murska Sobota \(rcms.si\); Interaktivni doživljajski park EXPANO | Visit Murska Sobota](#), pridobljeno dne: 10. 1. 2023.

¹² <https://www.expano.si/>, pridobljeno dne 10. 1. 2023.

¹³ <https://sobotainfo.com/novica/lokalno/na-soboskem-jezeru-se-je-pojavila-zanimiva-kosara-cemu-je-namenjena/648601>, pridobljeno dne 17. 1. 2023.

Na našem pohodu bomo skrbeli za pozitiven odnos do naše narave in njenih bogastev s preudarnim ravnanjem. Skrbeli bomo za red in mir v naravi, da ne bomo plašili živali in ptic, ki se večkrat gibajo v okolici ter skrbno metali odpadke v za to namenjene zabojnike, koše. Delovanje ekipe turističnega krožka, ki bo glavni organizator dogodka, bo tako vseskozi usmerjeno v ustrezen odnos in varovanje okolja. Ob načrtovanju nas je spremljala misel, da morajo biti odpadki minimalni. Le-te bodo udeleženci tudi med pohodom do Expana in nazaj, odnesli s seboj v svojih nahrbtnikih in jih na zaključku poti odvrgli v ustrezne zabojnike za smeti.

Po vrnitvi s pohoda bo za udeležence organizirano kosilo, katerega stroške bo delno krila naša šola. Kosilo bo postregel del osebja šolske kuhinje, v prostorih hangarja na letališču Murska Sobota.

Spremljajoče delavnice na dogodku

Na samem dogodku bodo udeleženci po kosilu deležni treh tematskih delavnic. Poleg petih gostujočih šol bo na samem dogodku prisotna še skupina učencev naše šole (skupaj šest šol). Vseh šest šol bomo tako razporedile v tandeme, ki bodo krožili med pripravljenimi delavnicami. Vsako šolo oz. ekipo bo spremljala ena od članic ekipe turističnega krožka (to je šest članic). Ena od članic bo skrbela za razporejanje skupin v delavnice in nemoteno menjavanje skupin, ena pa bo dogodek skozi celoten dan dokumentirala (foto in video vsebine).

Tehnična delavnica: izdelava spominskega balona – balon kot tržni izdelek

V prvi delavnici si bodo udeleženci v modelarski delavnici izdelali lasten balon za svojo šolo, v spomin na doživetje pri nas. Delavnico nam bo pomagal izpeljati naš učitelj tehnike in tehnologije. Potekala bo v prostorih hangarja, natančneje v modelarski delavnici. Organizatorke smo v ta namen v šolski tehnični delavnici predhodno pripravile maketo in zapisale postopek izdelave (priloga 5). Navodila bodo ob usmerjenem vodenju pomagala udeležencem pri izdelavi balona. Na izdelano košaro si bodo udeleženci namestili še kaširani balon, ki pa ga bomo vnaprej pripravili.

Učenke smo izdelale balon v celoti in ga bomo tudi predstavile na turistični tržnici: razstavni balon. Pri izdelavi nam je pomagal gospod Ružič Alojz.¹⁴ Z veseljem nam je pokazal, kako se košare plete in same smo se preizkusile ter z njegovo pomočjo izdelale košaro za naš razstavni balon.

---

¹⁴ Ružič Alojz, roj. 16. 4. 1958, živi v Satahovcih v bližini Murske Sobote. Kot otrok je odraščal na manjši kmetiji, kjer so košare bile pomemben pripomoček za delo. Pletenja košar se je naučil že kot otrok od očeta in drugih starejših vaščanov. Po poklicu je kuhar. V času šolanja in prve službe v Postojni je pletenje košar zanemaril. Po poroki z ženo Cvetko, ki prihaja iz Male Polane, je v močvirnati pokrajini ponovno našel veselje do te domače obrti. Pravi, da tam raste najboljši pantovec. Orodje za pripravo šib si je izdelal sam iz starega metilnega držala. Košar nikoli ni prodajal, ker pravi, da ni prave cene za pravo domačo košaro. Jih pa z veseljem podari, če jih kdo rabi. Z veseljem pletenja uči tudi druge.

Stroške za izdelavo spominskih balonov (za vsako šolo bo nastal eden in si ga bodo lahko odnesli s seboj) bomo krili iz sponzorskih sredstev.

Spoznavanje opreme in priprava na polet

Prvi del delavnice bo vodil nekdanji tekmovalac v balonarstvu. Udeležencem bo predstavil opremo balona. Balon bo razstavljen na zelenici, tako da bodo udeleženci lahko splezali v košaro, otipali material, iz katerega je sestavljeno padalo, spoznali in poimenovali vrvi ter »srce« balona. Razstavljena in predstavljena jim bo športna oprema balonarja: potrebni pripomočki za polet in ustrezna oprema tekmovalca. V drugem delu te delavnice bodo prisluhnili in skozi delavnico preizkusili, kako poteka psihološka priprava na polet. Za pripravo teh vsebin smo se z mentorico Urško pozanimale in poučile pri naši šolski psihologinji, raziskale nekaj spletnih strani in gradiv.

Dobra psihološka pripravljenost pomeni močno motivacijo, visoko koncentracijo, trdno samozavest in dobro kontrolo čustev. Psihološko dobro pripravljen športnik boljše nastopa, dosega svoje potenciale in vrhunske rezultate.¹⁵ V delavnici bomo izvedle eno izmed tehnik sproščanja iz priročnika na povezavi: <https://sportni-psiholog.si/psiholoska-priprava/>.

Športni poligon

Športni turizem je alternativna turistična oblika, pri kateri turisti vadijo, trenirajo ali se ukvarjajo s športnimi igrami. Šport je v našem primeru, ko smo priča balonarskemu spektaklu, glavni ali prevladujoči motiv za turistično potovanje. Zadnja leta tudi turistični paketi vključujejo športne dejavnosti za turiste. V primerih udeležbe na tekmovanju je šport razlog za potovanje v različne države in mesta. Zato smo tudi same vključile športno aktivnost na samem dogodku. V tretji delavnici se bosta po dve ekipi med seboj pomerili v športnih igrah z baloni. Z našo učiteljico športa smo organizatorke pripravile različne igre, ki so zapisane v prilogi 6.

---

¹⁵ <https://sportni-psiholog.si/psiholoska-priprava/>, pridobljeno dne: 24. 1. 2023.

8. Spremljajoča kulinarična ponudba na dogodku

Čez dan bomo udeležencem nudile priboljške in pijačo. V nadaljevanju so zapisani vsi recepti, po katerih nam bo šolska skupina Lonček kuhaj (učenci naše šole, ki obiskujejo dejavnost znotraj Razširjenega programa), pomagala predhodno pripraviti in na sami prireditvi postreči z osvežilno limonado in s sladicami. Surovine za pripravo jedi bodo iz lokalno ekološke pridelave, ki nam jih bodo zagotovili v šolski kuhinji. Stroške nabave surovin bomo krile iz prijavnine udeležencev.

Recept za limonado

Sestavine, ki jih bomo potrebovali za 100 ljudi:

- 75 limon,
- 25 l vode in
- 4.625 g trsnega sladkorja.

Postopek izdelave: limone (25) operemo, obrišemo in razrežemo na rezine. Ostale limone (50) pa razrežemo na polovice in iz njih iztisnemo sok. Limonin sok vlijemo v večji vrč, dodamo sladkor in vodo ter vse skupaj dobro premešamo. Na koncu v vrč stresemo rezine limone in ga postavimo za nekaj časa v hladilnik, da se limonada ohladi. V ohlajeno limonado dodamo melisine lističe.¹⁶

Izbrale smo dve pecivi, ki jih bomo ponudile udeležencem. Obe simbolično spominjata na balone: Mafini z Nutello in Cake pops.

Recept za mafine z Nutello

Sestavine, ki jih bomo potrebovali za eno ekipo (preračunano na 9 oseb):

- 330 g moke,
- 1,5 vrečke pecilnega praška,
- 300 ml mleka,
- 120 g kakava,
- 150 g sladkorja,
- 3 jajca,
- 3 žličke vanilijevega sladkorja,
- 135 g stopljenega masla,
- Nutella,
- jedilna čokolada za preliv in
- pisane mrvice.

Postopek izdelave: v večjo skledo damo moko, sladkor, pecilni prašek, kakav in vanilijev sladkor. Premešamo. V posebni skledi zmešamo jajca, mleko in stopljeno maslo. Vsako

¹⁶ <https://okusno.je/recept/limonada>, pridobljeno: 17. 1. 2023.

maso posebej premešamo, nato tekočo maso zlijemo k prvi in vse skupaj dobro premešamo, da odpravimo grudice. V pekač za mafine zložimo modelčke in v njih do 1/2 nadevamo maso, nato dodamo čajno žličko nutelle, ki jo prej malo segrejemo, da je bolj tekoča. Nato nadevamo maso tako, da napolnimo modelček do 4/5. Pečemo 15 minut pri 180 °C. Počakamo, da se mafine ohladijo, skuhamo čokoladni preliv, oblijemo mafine in potresemo z mrvicami.¹⁷ Za lepši izgled v mafine (ki predstavljajo košaro), zapičimo še dekoracijo, balon in na ta način dobimo balone v malem.

Recept za Cake popse brez peke

Sestavine ki jih bomo potrebovali za približno 16 kosov:

- 24 Oreo piškotov,
- 120 g kremnega sira
- 140 g BAM čokolade,
- za dekoracijo: BAM crispy in
- pisane kroglice ali drugo pisano dekoracijo.

Postopek izdelave: zdrobljene Oreo piškote damo v skledo in jim temeljito primešamo kremni sir. Oblikujemo kroglice in jih hladimo približno 15 minut. V tem času nad vodno kopeljo raztopimo čokolado, s katero bomo oblivali cake popse. Izbrali bomo različne okuse in barve čokolade, da bodo podobni pisanim balonom. Ohlajene cake popse nato potopimo v stopljeno čokolado in jih takoj (ko je čokolada na kroglici še topla) dekoriramo, saj se na ohlajeno čokolado dekoracija ne bo prijela.¹⁸

9. Priporočena oprema udeležencev

Da bodo udeleženci lahko brezskrbno doživeli našo zgodbo, smo sestavile seznam ustrezne opreme (Priloga 3). O priporočeni opremi jih bomo obvestile po e-pošti, skupaj z navodili pred prihodom na dogodek.

¹⁷ <https://okusno.je/recept/cokoladni-maffini-z-nutello>, pridobljeno dne 17. 1. 2023.

¹⁸ <https://mojacokolada.si/recepti/cake-pops-recept-brez-peke>, pridobljeno dne: 17. 1. 2023.

II. TRŽENJE

Pri oblikovanju turističnega izdelka bomo upoštevale načela trženja, in sicer:

- osredotočenje na želje in potrebe kupca,
- dolgoročno razmišljanje glede novih turističnih izdelkov (neokrnjeno naravo tržiti kot zeleni turizem) ter
- upoštevanje širših družbenih potreb in ekologije (zeleni turizem).

Doživetje balonarskega spektakla v zakladnici neokrnjene prekmurske ravnice nosi poseben namen. Našim udeležencem želimo na inovativen način približati zaklade narave in lepote zelenega turizma. Pri tem nam bodo pomagale veščine trženja, da bomo svoj izdelek uspešno predstavile in tudi prodale kupcem. Le-to nam zagotavlja, da bomo imele od njega tudi finančno korist.

Trženja se bomo lotile z različnimi pristopi:

1. dogodek bomo objavile na spletni strani šole in ga predstavile na srečanju šol v poskusu Razširjenega programa (učenci teh šol so naša ciljna skupina);
2. pri oglaševanju bomo izkoristile družbena omrežja, ki jih obiskujejo mladi teh šol, pa tudi drugi ljudje vseh starostnih skupin;
3. oblikovale bomo dogodek na družbenem omrežju Facebook in ga javno objavile;
4. pri oglaševanju dogodka nam bodo v pomoč: Zavod RS za šolstvo (ki ima sezname vseh šol, vključenih v Razširjeni program), Zavod za kulturo, turizem in šport Murska Sobota ter Balonarski klub ROTO;
5. s turistično nalogo se bomo javno predstavile vsem občanom ter
6. reklamni oglas bomo poslale 45 šolam, svoj dogodek pa objavile v lokalnem časopisu Vestnik, reklamno obvestilo bomo prav tako objavile na spletnih portalih Sobotainfo.com, Lendavainfo.com in Pomurec.com, z namenom seznanitve širše javnosti z našim dogodkom.

IV. FINANČNI NAČRT

Stroške, ki bodo nastali pri izvedbi našega turističnega dogodka, bodo krili spodaj imenovani sponzorji:

- ROTO: najem objektov, material za izvedbo delavnic, kulinarične ponudbe in vodenja ter

- Zavod za kulturo, turizem in šport Murska Sobota: kritje stroškov ogleda Expana.

Ostale stroške bomo delno krili iz sredstev šole: kot gostitelji šol Razširjenega programa bomo krili stroške kosila za udeležence in z lastnimi sredstvi, ki jih bomo pridobili s prijavnino. Glede na potrebne surovine in storitve smo pripravili finančni načrt (spodaj).

storitev	cena na skupino udeležencev/šole na dan v €	končna cena v €
prijavnina (kritje stroškov kulinarične ponudbe: pijača, prigrizki)	10 okvirno 1,1 € po osebi	10
ogled Expana	sponzorstvo (Zavod za kulturo, turizem in šport Murska Sobota)	0
animatorji	sponzorstvo (prostovoljci: učenci šole)	0
varnost	sponzorstvo (PGD Murska Sobota in Rakičan)	0
prevoz	strošek posamične šole v lastni režiji (okvirno 40 €)	40
oglaševanje	spletna stran šole, družbena omrežja, sponzorstvo radio Murski val, lokalni mediji	0
vodenje	sponzorstvo (ROTO)	0
prehrana: kosilo (OŠ III MS)	sponzorstvo (Osnovna šola III Murska Sobota)	0
spominski balon	sponzorstvo materiala (ROTO)	0
SKUPAJ	50	50

Stroškovni prikaz je za posamično šolo udeleženko dogodka: 2 odrasla mentorja, 7 učencev: **skupaj = 50 €**.

V. PROGRAM

Časovnica dejavnosti, kjer smo predvideli tudi pripomočke in osebe, ki jih potrebujemo za izvedbo, nas bo vodila skozi turistični dogodek.

PREGLEDNICA: ČASOVNICA DOGODKA

Kraj (lokacija) Okviren čas	Planirana aktivnost	Izvajalci
Letališče Murska Sobota 7.45–8.15	Prihod in sprejem udeležencev	Skupina turističnega krožka z mentorico in vodstvo šole
Letališče Murska Sobota 8.15–9.30	<p>Predstavitve dejavnosti in ponudbe Aerokluba: možnosti zelenega športa</p> <p>Pozdrav organizatorja državnega prvenstva v balonarstvu: povabilo mladim k doživetju balonarskega spektakla</p> <p>Ogled animiranega filma o zgodovini balonov kot uvod v ogled tekmovanja balonarjev (prihod na cilj na letališču)</p> <p>Skupni ogled zaključka jutranjega poleta</p>	<p>Predstavniki Aerokluba MS</p> <p>Direktor podjetja ROTO in glavni organizator tekmovanja, Matjaž Pavlinjek</p> <p>Skupina turističnega krožka z mentorico</p> <p>Organizator in skupina turističnega krožka z mentorico</p>
Expano Murska Sobota 9.30–11.30	<p>Vodeni pohod do Soboškega jezera in športnega središča</p> <p>Predstavitve ponudbe zelenega turizma ob soboškem jezeru in vrnitev na letališče</p>	<p>Skupina turističnega krožka z mentorico</p> <p>TIC Expano; ZKTSMS</p>

Športna doživetja bogatijo mladinski turizem
"Balonarski spektakel"
 Skupina turističnega krožka OŠ III Murska Sobota

<p>Letališče Murska Sobota: 11.45–14.45</p> <p>Prostor za goste v hangarju</p> <p>Zelenica na letališču</p> <p>Prostor za modelarstvo v hangarju</p> <p>Zelenica na letališču</p>	<p>Kosilo za udeležence: 11.45–12.15</p> <p>Delavnice za udeležence: 12.30–14.45</p> <p>- športni poligon</p> <p>- modelarska delavnica: izdelava balona</p> <p>- balonarska delavnica (ogled opreme balona in balonarja; pogovor z upokojenim balonarjem; psihološka priprava na polete)</p>	<p>Zaposleni OŠ III Murska Sobota – skupina šolske kuhinje</p> <p>Del ekipe turističnega krožka s športno pedagoginjo šole</p> <p>Del ekipe turističnega krožka z učiteljem tehnike in tehnologije</p> <p>Del ekipe turističnega krožka z mentorico Urško Černi</p>
<p>Letališče Murska Sobota 14.45–15.00</p>	<p>Zaključek in zahvala izvajalcem, udeležencem</p>	<p>Skupina turističnega krožka z mentorico, vodstvo šole; organizator balonarskega prvenstva.</p>

VI. ZAKLJUČEK

Ob koncu naše naloge ali, če zapišemo v duhu naloge, ob pristanku našega balona, želimo, da bi naši turisti začutili športni duh in utrip balonarskega spektakla na naši idilični prekmurski ravnici. Dogodek smo načrtovale premišljeno in se ga lotile v sodelovanju z učitelji in učenci naše šole. Obojim se zahvaljujemo za vso pomoč in pripravljenost na sodelovanje. Prepričane smo, da skupaj zmoremo več in da več glav več ve.

S tem, da smo zapisale našo idejo in dokončale projektno nalogo, želja še ni uresničena. Občutki ob koncu so odlični in nam pravijo, da je to šele začetek zgodbe, ki se bo zagotovo premierno odvila v letošnjem juniju.

Navdih za ustvarjanje naše naloge smo črpale v naravi, kamor se rade zatekamo, saj nam nudi oddih od vsakdanjih skrbi in moderne tehnologije ter nam s svojimi zakladi ponuja ideje, ki jih lahko tržimo kot zeleni turizem.

Murska Sobota leži v pokrajini, kjer se pogled odpira daleč na štiri strani neba, kar daje svojevrsten pečat tudi ljudem, znanim po svoji dobrosrčnosti in gostoljubnosti. Ljubezen do športnega udejstvovanja v naravi nam je skupna s sodelujočimi partnerji, s katerimi bomo ta dogodek izvedli. Njihove izkušnje, ljubezen do zelenega športa in balonarstva ter povezanost z naravo in pripravljenost za sodelovanje bodo obogatile našo turistično ponudbo. Veselimo se nadaljnjega sodelovanja pri promociji in izvedbi dogodka, v sodelovanju z njimi.

Prepričane smo, da smo projektno nalogo premišljeno ustvarile, zato jo bomo z velikim veseljem in z lahkoto tudi izvedle. Po izvedenem dogodku pa želimo ustvariti še animirani film in foto zgodbo kot turistični izdelek in spomin na balonarski spektakel v Murski Soboti.

VII. VIRI IN LITERATURA

- KALAN, Karolina, Poleteli bomo v nebo: knjiga o balonarstvu na Slovenskem, Ljubljana, Letalska zveza Slovenije, 2022.
- <https://www.google.com/search?client=firefoxbd&q=letali%C5%A1%C4%8De+murska+sobota>
- [https://www.pomurec.com/vsebina/70487/FOTO_Toplozracni_baloni_poleteli_nad Miklosovin senjon drzavno prvenstvo bo v Pomurju](https://www.pomurec.com/vsebina/70487/FOTO_Toplozracni_baloni_poleteli_nad_Miklosovin_senjon_drzavno_prvenstvo_bo_v_Pomurju)
- <https://www.murska-sobota.si/>
- <https://www.facebook.com/sobotakotsijozelimo/>
- <https://www.aeroklub-ms.si/aeroklub2>
- <https://www.visitmurskasobota.si/o-nas/>
- [https://www.pomurec.com/vsebina/25567/Balonarja pred 80 letih na evropski zemljevid postavila vasico Zenavlje](https://www.pomurec.com/vsebina/25567/Balonarja_pred_80_letih_na_evropski_zemljevid_postavila_vasico_Zenavlje)
- <https://ptujinfo.com/novica/lokalno/ne-spreglejte-ta-konec-tedna-bo-zgodovinski-za-mursko-soboto/145312>
- <https://www.slovenia.info/sl>
- [Expano; Expano | Razvojni center Murska Sobota \(rcms.si\); Interaktivni doživljajski park EXPANO | Visit Murska Sobota,](#)
- <https://www.expano.si/>
- <https://sobotainfo.com/novica/lokalno/na-soboskem-jezeru-se-je-pojavila-zanimiva-kosara-cemu-je-namenjena/648601>
- [Tehnike-sproscanja_okt2019_SPLET.pdf](#)
- <https://sportni-psiholog.si/psiholoska-priprava/>
- <https://okusno.je/recept/limonada>
- <https://okusno.je/recept/cokoladni-maffini-z-nutello>
- [https://mojacokolada.si/recepti/cake-pops-recept-brez-peke.](https://mojacokolada.si/recepti/cake-pops-recept-brez-peke)

PRILOGA 1

VPRAŠALNIK ZA ORGANIZATORJA DOGODKA

1. Kako ste se navdušili za delo organizatorja?

Leta 2011 je bil ustanovljen Balonarski klub ROTO, istega leta smo začeli tudi z organizacijo Miklavževega balonarskega festivala, ki je sedaj že tradicionalen. Več let zapored smo organizirali tudi odprto državno prvenstvo, saj smo kot organizatorji dobra skupina, kar nam prinaša tudi vedno večjo mednarodno udeležbo. Za organizacijo svetovnega prvenstva smo se odločili na pobudo in na račun pohval s strani tujih balonarjev. Tako smo leta 2018 kandidirali in na seji v Hong Kongu tudi dobili organizacijo svetovnega prvenstva.

2. Kolikšno število ljudi je potrebnih za organizacijo takšnega dogodka: svetovnega in državnega prvenstva?

Za organizacijo takega svetovnega dogodka je seveda potrebna dobra in povezana organizacijska skupina. Ožji del organizacijske ekipe je štel 16 ljudi, celoten dogodek pa je pomagalo izvesti nekaj sto ljudi. Za državna prvenstva je seveda ta številka nekoliko manjša. Vse se nanaša na število udeležencev.

3. Ali so bili vsi, ki so pomagali pri organizaciji dogodka, plačani ali so kateri morebiti sodelovali prostovoljno?

Nekateri so bili plačani, nekateri pa so pomagali prostovoljno. Seveda pa smo se vsem na koncu zahvalili.

4. Na kakšen način ste poiskali donatorje?

Iskanje donatorjev je potekalo skoraj dve leti. Zelo težko je najti nekoga, ki ti bo kar tako podaril donatorska sredstva. Nekoliko lažje je bilo dejstvo, da smo podjetniki in smo tako k izvedbi povabili podjetja, s katerimi sodelujemo. Seveda pa je bila večina sredstev materialnih dobrin (hrana, pijača), finančna sredstva je zelo težko dobiti.

5. Ste bili zadovoljni s številom obiskovalcev prireditvev?

Glede na slabo vreme prve dni (petek in sobota) se je prireditve udeležilo nekaj tisoč obiskovalcev. Seveda smo s številom bili zelo zadovoljni, tudi tekmovalci so omenili, da jih je število obiskovalcev prijetno presenetilo.

6. Kdo so bili ponudniki na informativnih stojnicah?

Različna okoliška podjetja in sponzorji prireditve.

7. Kakšna je bila turistična ponudba za obiskovalce?

Za obiskovalce smo pripravili stojnice s prigrizki, pijačo, hrano, za otroke so bila na voljo napihljiva igrala. Tisti najbolj privlačen pa je bil vsekakor toplozračni balon, ki smo ga napihnili in so lahko otroci poskakovali po njem.

8. Kako in kje ste dogodek promovirali?

Socialna omrežja, televizija, časopis, reklamne cerade, radio ...

9. Bi v bodoče vključili še več turistične ponudbe? Če da, v kakšni obliki?

Vsekakor. V bodoče bi radi videli, da bi se prireditvi s stojnicami pridružilo več lokalnih podjetij, ki bi ponujala odlične lokalne Pomurske izdelke.

10. Imate kakšen nasvet za nas, kako takšen dogodek pripraviti zanimiv mladim?

Pri takem dogodku je najpomembnejša promocija. Kar je pri balonarstvu najbolj zanimivo, je balon sam. Torej promocija s pravim toplozračnim balonom, ki ga napihneš pred šolo, vrtcem, je tisto, kar si otroci najbolj zapomnijo in se potem takega dogodka tudi z veseljem udeležijo.

PRILOGA 2

1. Kdo vas je navdušil za tekmovanje v balonarstvu in kdaj?

Ker sem bil dokaj mlad za pilota balona, sta me navdušila mentor Štefan Bertalanič in tast Silvo Vohar. Začeli smo nekje leta 2010.

2. Kako dolgo se že ukvarjate s tem športom?

Licenco za pilota sem pridobil 11. 11. 2005. Po preletenih 150 urah iščeš nov izziv.

3. Kakšne so priprave (fizične in psihološke) na polete? Kdaj, kje in kako dolgo potekajo?

Priprave na polet: sestaviš ekipo, ki ti pomaga postaviti balon, nato vzameš potnike in odletiš. Skupina, ki ti je pomagala postaviti balon, sledi balonu in po pristanku ti pomaga pospraviti balon nazaj v prikolico. Dejansko pilot pripravi, kako bo potekel polet. Poleg prijave poleta ter sestave ekipe ni nobenih drugih priprav na polet. Pilot lahko izračuna start leta in cilj ali pristanek gleda na smer vetra. Panoramski polet traja cca. 1. uro, na tekmi pa odvisno od nalog. Običajno so jutranji poleti daljši, popoldanski pa krajši.

4. Kakšna je ustrezna oprema tekmovalca, balona?

Osnovna tekmovalna oprema je:

- GPS-loger,
- računalnik in
- inštrument od balona (flytac).

5. Kako dolgo letite z balonom, preden ga zamenjate?

Življenjska doba balona je okvirno 600 ur.

6. Opišite idealne vremenske pogoje za polet. Kdaj je polet nevaren?

Najboljše je leteti zjutraj, ker do vzhoda sonca ni vetra. V popoldanskem terminu je polet težji, zaradi termike in vetra. So pa pristanki mirnejši kot zjutraj.

7. Koliko časa ste se sami pripravljali na svetovno prvenstvo?

Žal zaradi službe in bolezni nisem mogel dosti trenirati.

8. Ste se med prvenstvom družili/spoprijateljili z ostalimi tekmovalci?

Ker sem v svetovni smetani že dobrih 10 let, se poznam in družim s piloti iz Evrope ter tudi s tistimi preko luže (Kanada, ZDA, Brazilija). Prihajajo pa tudi novi piloti, ki smo jih veseli.

9. Ali tekmujete še v kakšnem pokalu ali na drugih tekmovanjih?

Do zdaj smo se dvakrat udeležili evropskega prvenstva: v Franciji in na Madžarskem, petkrat pa smo se z ekipo udeležili centralno-evropskega pokala v Szegedu.

10. Kaj je najtežje, ko se pripravljate na polet ali med samim poletom?

Ni težkih poletov. Predvideti moraš vreme, veter. Ostalo je vse čar balonarstva ... Ko razmere niso primerne za letenje, pa raje ne izzivamo.

11. Ali vas je strah, ko letite?

Nimaš se ničesar bati, če je oprema ustrezna in jo pregledaš pred poletom.

12. Kako bi mlade navdušili za ta šport?

Opažamo, da so mladi navdušeni za učenje, je pa žal finančna podpora zelo slaba.

13. Kakšne načrte imate za naprej?

Po prvenstvu sem se odločil zaključiti kariero, predvsem zaradi finančne situacije.

PRILOGA 3

»BALONARSKI SPEKTAKEL« -Navodila-

Spoštovani!

Veseli nas, da se boste udeležili »Balonarskega spektakla«.
Potrjujemo vam, da imate rezervirano mesto za udeležbo. Čaka vas nepozabno športno doživetje v neokrnjeni naravi, kjer boste aktivno in zdravo preživeli svoj prosti čas.

Ker bomo večino časa preživeli na prostem in v gibanju, vam priporočamo:

- športna oblačila in
- lahko pohodno obutev.

V nahrbtniku s seboj prinesite:

- naglavno pokrivalo,
- dežni plašč in dežnik (po potrebi),
- flašo vode,
- sončno kremo,
- kremo ali pršilo proti komarjem in klopom ter
- zdravstveno izkaznico.

Veselimo se druženja z vami.

Skupina turističnega krožka OŠ III Murska Sobota

PRILOGA 4

NEBO NAD ŽENAVLJAMI

Prekmurje je dandanes zelo znano po gostitvi mnogih celo svetovnih balonarskih tekmovanj, kar je postalo tudi eden izmed njegovih simbolov. Kako pa se je vse to začelo?

Bilo je pred skoraj 89 leti, natančneje 18. avgusta 1934. Nad Ženavljami, majhno vasico na Goričkem, so prebivalci opazili balon na vroč zrak. Mnogi so se spraševali, kaj neki je to, kar nekaj pa jih je balon na vroč zrak opazovalo že pred 40 leti. Opazili so, da je imel balon težave s pristankom, a vaščani so mu rade volje pomagali. Balon je srečal trdna tla na zemljiščih tamkajšnjih kmetovalcev Duh in Gomboc. Iz balona sta izstopila stratosferska letalca profesor Max Cosyns in njegov asistent Nere van Elst. Vaščanom sta povedala, da sta še isto jutro odletela z letališča Hour-Havenne v Belgiji. Letela naj bi kar 14 ur in dosegla nadmorsko višino 16.000 metrov. Njun cilj je sprva bil nekje v sosednji Avstriji, vendar ju je neugoden veter odnesel in sta tako pristala v Ženavljah, v Sloveniji. Vaščani so ju z zanimanjem poslušali in ju lepo sprejeli. Zato je takratni belgijski kralj Leopold podelil celo kolajno, ki jo je prejel tamkajšnji šolski upravitelj Škerget.

Po dogodku sta se letalca zahvalila in poslovila ter se odpravila v Ljubljano, od tam pa najprej v Zagreb, kjer jima je bilo podeljeno odlikovanje s strani Kralja Aleksandra. Tam je bil navzoč tudi prof. Vilko Novak, ki je kot predstavnik slovenske mlade inteligence letalcema izročil zemljevid Slovenske krajine in knjigo dr. Slaviča z naslovom Prekmurje iz leta 1919. Od tam sta letalca nadaljevala pot na Dunaj.

Tako je v naslednjih dneh ta dogodek ter tudi samo Prekmurje postalo eden glavnih predmetov poročil časopisov, novic in radijskih postaj po celem svetu. Ta pokrajina ob Muri, predvsem Ženavlje, so postale znane širom Evrope. Zaradi tega senzacionalnega dogodka se je zato tam poleg novinarjev nagrmadilo do 6.000 ljudi, ki jih je dogodek zelo zanimal in celo navdušil. Vsa tuja peresa so Prekmurje natančno opisovala: npr. novinar Jutra iz Ljubljane je zapisal: "*Ni Sibirija, je pokrajina prijaznih domačinov, katerih se bosta letalca še dolgo spominjala.*" O njem je pisal tudi pisatelj Milan Vincetič v knjigi Nebo nad Ženavljami. Knjiga je postala kasneje tudi osnova za nastanek scenarija za istoimenski dokumentarni film.

Od tega dne naprej praznujejo **18. avgust kot občinski praznik, v spomin na dogodek pa so postavili tudi spominsko obeležje**. Dogodka so se med prebivalci spominjali še desetletja in se s pripovedovanjem še danes prenaša iz roda v rod.

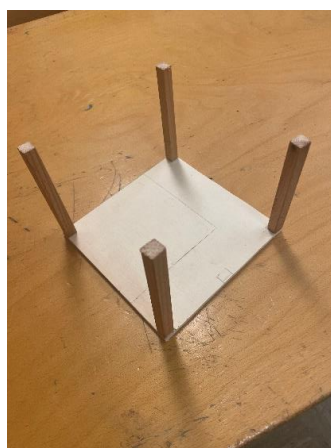
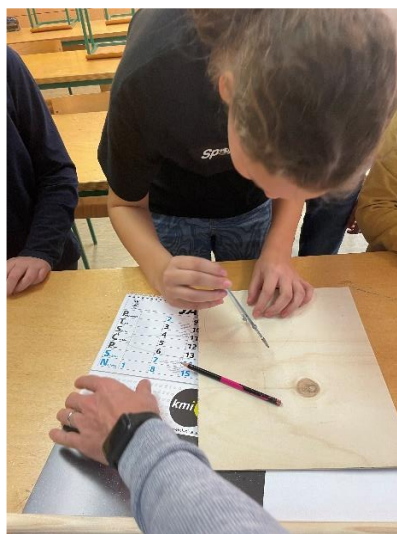
Literarna zgodba (preoblikovan zgodovinski zapis)

PRILOGA 5

TEHNOLOŠKI LIST

ZAP. ŠT.	POZICIJA	DELOVNA OPERACIJA	ORODJA, STROJI, PRIPOMOČKI	MATERIAL	ZAŠČITNA SREDSTVA
1.	1.	NAČRTOVANJE	ŠESTILO, SVINČNIK, RADIRKA, RAVNILO, TEHNOLOŠKI LIST	PAPIR A4	/
2.	1., 2.	IZREZOVANJE SESTAVNIH DELOV	DEKOPIRNA ŽAGA	VEZANA PLOŠČA 5 mm, LETEV 10 mm	ROKAVICE, OČALA, PREDPASNIK
3.	1.	VRTANJE LUKENJ	NAMIZNI VRTALNIK (SVEDER 10 mm), KLEŠČE	VEZANA PLOŠČA 5 mm	ROKAVICE, OČALA, PREDPASNIK
4.	1., 2.	BRUŠENJE	BRUSNI PAPIR (P 80-320), STROJNI BRUSILNIK	VEZANA PLOŠČA 5 mm, LETEV 10 mm	ROKAVICE, OČALA, PREDPASNIK
5.	1., 2.	LEPLENJE/SESTAVLJANJE KOŠARE	LEPILO ZA LES	VEZANA PLOŠČA 5 mm, LETEV 10 mm	ZAŠČITA ZA MIZO, PREDPASNIK, ROKAVICE
6.	/	PLETENJE MREŽE/KOŠARE	KLEŠČE, ŠKARJE, VRVICA	VRBOVE VEJE	PREDPASNIK, ROKAVICE
7.	/	PRITRJEVANJE KOŠARE NA BALON	LEPILO	VRVICA	PREDPASNIK

Športna doživetja bogatijo mladinski turizem
"Balonarski spektakel"
Skupina turističnega krožka OŠ III Murska Sobota

PRILOGA 6

ŠPORTNE IGRE Z BALONI

1. BALONARSKA DIRKA

Označimo štartno in ciljno črto. Tekmovalci se postavijo v vrsto. Drug za drugim si med kolena postavijo balon in dirkajo z njim okoli ovir po poligonu in nazaj v vrsto, kjer balon predajo naslednjemu članu skupine. Nalogo mora opraviti vsak član skupine, ne da bi balon pri tem spustil ali počil. Tekmovalec, kateremu balon pade ali počí, se mora vrniti na štart in začeti znova. Zmaga skupina, ki prva v celoti opravi nalogo.

2. ZAŠČITI SVOJ BALON: BORBA

Vsakemu posamezniku iz skupine damo balon, zavezan na približno meter dolgi vrvi, da si ga namesti okrog gležnja. Cilj igre je zaščititi svoj balon, medtem ko poskušas razbiti ostale balone tekmovalcem iz nasprotne ekipe. Zmaga skupina, katere član najdlje časa obdrži svoj balon.

3. V ZRAKU

Vsakemu članu iz skupine damo balon, ki ga mora odbijati in držati čim dlje v zraku. Čas tekmovalcem štopamo in ga seštejemo. Zmaga skupina, ki dlje časa odbija balon v zrak.

4. PODAJ NAPREJ

Člani ekipe oblikujejo vrsto. Prvi član ekipe poda balon v prvi igri med nogami, v drugi igri pa čez glavo do naslednjega, dokler ne pride do zadnjega v vrsti. Zmagovalna skupina je tista, ki prva opravi obe nalogi do zadnjega v vrsti.

5. PRENAŠANJE BALONOV V KOŠARO

Člani ekipe drug za drugim poskušajo iz ene košare v drugo prenesti čim večje število balonov. Zmaga skupina, ki v času 3 minut prenese večje število balonov.

6. HOKEJ Z BALONOM

Iz tulcev za zavijanje daril izdelamo palice. V tulec naredimo zarezo in vstavimo manjši štirikotni karton. Dobimo izgled »lopate«. Potrebujemo še dva manjša gola in balon. Ekipi se pomerita v hokejski tekmi.

VIII. POVZETEK

Murska Sobota je kljub mogočnim stoletnim hrastom in s čudovitimi starimi zgradbami, ki pričajo o njeni bogati zgodovini, mlado in energično mesto. Hitra avtocestna povezava z osrednjo Slovenijo, rastoča industrijsko obrtna cona in uspešna podjetja, trgovska središča na obrobjih mesta, banke, zavarovalnice, razvojno-izobraževalne institucije ter nagel utrip mesta s pestro ponudbo kulturnih in družabnih dogodkov, jo postavljajo ob rob primerljivim mestom širom Evrope. Pa vendar je Murska Sobota drugačna, ker se tukaj ljudje še zmeraj znajo ustaviti in si vzeti čas za drobne radosti življenja. Njeni prebivalci ohranjajo gostoljubno prekmursko dušo, ki vsakemu obiskovalcu omogoča lep sprejem in prijetno počutje. Obveznost in odgovornost občine in občanov je, da skrbimo za naše naravno okolje. To okolje daje tudi veliko možnosti za športno udejstvovanje v naravi. Zato sta šport in z njim zeleni turizem razvojna priložnost Občine Murska Sobota.

Cilj naloge je oblikovati turistični dogodek, na katerem bomo mladim skozi športno doživetje približali naravno okolje in ga tržili kot zeleni turizem, ob tem pa gojili primeren odnos do narave. Športni turizem je alternativna turistična oblika, pri kateri turisti vadijo, trenirajo ali se ukvarjajo s športnimi igrami. Šport je v našem primeru, ko smo priča balonarskemu tekmovanju, glavni ali prevladujoči motiv za turistično potovanje.

Mladim želimo z dogodkom predvsem približati balonarstvo kot atraktivni zeleni šport, poseben in navdušujoč zaradi svoje »nedostopnosti oz. nevsakdanjosti«. Ponujamo jim ogled balonarskega spektakla, na katerem bodo ob spremljajočih dejavnostih doživeli možnosti in atraktivnost športnega udejstvovanja na naši idilični prekmurski ravnici.

Verjamemo, da bo naš izdelek zaživel, dogodek pa postal tradicionalen.

Nalogo je mogoče dobiti v šolski knjižnici OŠ III Murska Sobota, na spletni strani šole, izvod pa imamo tudi avtorice in mentorica.

Ključne besede: turistični izdelek, balonarski spektakel, zeleni šport in mladinski turizem